

قوه قضائیه

دادخواست بدوی دیوان عدالت اداری

تاریخ تقدیم: ۱۷/۰۴/۱۴۰۴
کدره‌گیری: ۱۲/۱۸/۹۵۱۹۶۱۰۹۲۲۰۴۰
پیوست: ۲ برگ

مشخصات	نام	نام خانوادگی	نام پدر	شغل	محل اقامت: شهرستان/بخش دهستان خیابان کوچه پلاک
شاکی		اتاق بازارگانی صنایع معدن و کشاورزی استان کرمان			استان کرمان - شهرستان کرمان - کرمان - میدان آزادی - ابتدای بلوار جمهوری اسلامی
طرف شکایت		وزارت صنعت، معدن و تجارت (وزارت صنعت، معدن و تجارت)			استان تهران - شهرستان تهران - تهران - خیابان نجات الهی - خیابان سمهی غربی - بخش کوچه پورموسی - وزارت صنعت، معدن و تجارت - پلاک ۲۶۸
		سازمان برنامه و بودجه کشور			استان تهران - شهرستان تهران - تهران - خیابان میدان بهارستان - خیابان دانشسرا
		خزانه داری کل کشور			تهران - میدان ارگ، خیابان داور، خیابان سورا اسرافیل، پلاک ۱۵، طبقه همکف
		وزارت امور اقتصادی و دارایی (وزارت امور اقتصادی و دارایی)			استان تهران - شهرستان تهران - تهران - میدان امام خمینی - خیابان باب همایون - خیابان صور اسرافیل
وکیل	یاسر	عرب نژاد	محمدحسین	وکیل دادگستری	استان تهران - شهرستان تهران - تهران - خیابان کارگر شمالی - کوچه دهم - پلاک ۷۱ - طبقه اول
	کتابیون	کیاسروش	علی	وکیل	استان تهران - شهرستان تهران - تهران - کارگر شمالی - کوچه دهم - پلاک ۷۱ - طبقه اول
موضوع شکایت		درخواست احراز وقوع تخلف (ماده ۱۰ قانون دیوان عدالت اداری) (صدر رای مبنی بر احراز وقوع تخلف در ترك فعل و عدم اجرای حکم قانونی تخصیص ۱۵؟ حقوق دولتی معدن به استان کرمان در سال‌های ۱۴۰۲ و ۱۴۰۳)			
دلایل و منضمات	۱- وکالت نامه به شماره ۱۴۰۰۲۲۰۹۴۱۵۱۶۴۲۹ مورخ ضمیمه گردید. ۲- مدرک نمایندگی به شماره ۱۳۹۸/۰۴/۱۱ ۲۱۶۳۹ مورخ				

ریاست محترم دیوان عدالت اداری

با سلام و عرض ادب؛

احتراماً، اینجانبنا یاسر عرب‌نژاد و کتابیون کیاسروش، به عنوان اصلی و همچنین به وکالت از اتاق بازارگانی، صنایع، معدن و کشاورزی استان کرمان، به استحضار می‌رسانیم:

با عنايت به اصلاحات قانون تشکيلات و آيین دادرسي دیوان عدالت اداری، در مواردي که اشخاص ذي نفع پيش از طرح شکایت در دیوان، تقاضاي انجام يا عدم انجام امری اداری را از دستگاههای اجرایی دارند، موظفاند ابتدا درخواست خود را به آن دستگاه ارائه نموده و دستگاه مربوط نيز مكلف به ثبت درخواست و پاسخ‌دهی ظرف سه ماه می‌باشد. با اين حال، شکایت حاضر به لحاظ موضوع و ماهیت، از شمول اين قاعده خارج است؛ چرا که خواسته مطروحه، احراز وقوع تخلف از اجرای احکام قانونی در سال‌های ۱۴۰۲ و ۱۴۰۳ می‌باشد و ناظر به قصور و ترك فعل دستگاههای اجرایی در بازارهای مشخص و گذشته است، نه تقاضای انجام امر اداری برای آينده يا حال.

لذا نظر به اينکه موضوع شکایت ناظر بر نقض احکام صريح قانون (از جمله تبصره ۶ ماده ۱۴ قانون معدن و احکام مندرج در قوانین بودجه سنواتی) و احراز تخلف صورت‌گرفته در عملکرد دستگاهها طی دو سال مالی گذشته است، رجوع مستقیم به دیوان عدالت اداری، وفق اصول حاكمیت قانون و الزامات نظارتی، بلاشكال بوده و مشمول محدودیت مندرج در تبصره فوق الذکر نمی‌باشد.

بر اين اساس، از آن دیوان محترم تقاضاي رسيدگي و اتخاذ تصميم قانوني لازم به شرح مندرج در اين شکوائيه را داريم.

شرح شکوائيه

دولت در سال‌های ۱۴۰۲ و ۱۴۰۳ از اجرای حکم صريح قانون در خصوص بازگرداندن ۱۵٪ حقوق دولتی معدن به استان کرمان خودداری نموده است. اين اقدام مصدقاق ترك فعل دستگاههای اجرایی ذريبط بوده و موجب تضييع حقوق قانونی استان کرمان گردیده است. در ادامه، مستندات قانونی، شرح ترك فعل صورت‌گرفته، دستگاههای مسئول و درخواست شاکی ارائه می‌گردد.

مبث اول: مستندات قانونی الزامآور برای تخصیص ۱۵٪ حقوق دولتی معدن به استان‌ها

۱. قانون معدن (تبصره ۶ ماده ۱۴):

به موجب تبصره ۶ ماده ۱۴ قانون معدن (اصلاحی ۱۳۹۰) دولت مكلف است ۱۵ درصد از حقوق دولتی وصولی معدن را به اعتبارات همان استان

تاریخ تقدیم: ۱۴۰۴/۰۴/۱۷
کدره‌گیری: ۱۴۰۴۲۲۰۹۶۱۹۵۱۸۱۲
پیوست: ۲ برگ

دادخواست بدیوی دیوان عدالت اداری

اضافه نماید و ان را منحصراً صرف ایجاد زیرساخت‌ها، رفاه و توسعه همان شهرستان (با اولویت منطقه میزان معدن) نماید. بنابراین قانونگذار از سال ۱۳۹۰ صراحتاً سهم ۱۵٪ برای استان محل معدن تعیین کرده است.

۲. قانون بودجه سال ۱۴۰۲ کل کشور:

حکم فوق در قوانین بودجه سنواتی نیز مورد تأکید قرار گرفته است. در جزء (ه) از یکی از تبصره‌های قانون بودجه ۱۴۰۲ تصریح شده که دولت موظف است سهم پانزده درصدی (۱۵٪) حقوق دولتی معدن را هر سه‌ماه یکباره به خزانه معین استان واریز نماید و پس از کسر موارد قانونی، تمامی این اعتبار جهت توسعه زیرساخت‌ها و رفع آسیب‌های محیط‌زیستی همان منطقه معدن خیز هزینه گردد. قانون بودجه ۱۴۰۲ همچنین دولت را مکلف کرده بود گزارش عملکرد بازگشت این منابع به استان‌ها را طبق تبصره یادشده به مجلس ارائه کند.

۳. قانون بودجه سال ۱۴۰۳ کل کشور:

در قانون بودجه ۱۴۰۳ نیز حکم مشابهی مقرر گردیده است. طبق بند «ث» از تبصره‌های این قانون، دولت مکلف است ۱۵ درصد حقوق دولتی معدن را در حساب خاصی نزد خزانه‌داری کل کشور منظور نموده و سهم هر استان و شهرستان دارای معدن را به نسبت وصولی هر منطقه، بر اساس تبصره ۶ ماده ۱۴ قانون معدن، هزینه نماید. افزون بر این، خزانه‌داری کل کشور و سازمان برنامه و بودجه موظف شده‌اند که هر سه‌ماه یکبار گزارش عملکرد این حکم (دریافت ۱۵٪ و نحوه هزینه کرد آن در استان‌ها و شهرستان‌های معدن دار) را به کمیسیون‌های مرتبط مجلس ارائه نمایند. بدین ترتیب در هر دو سال اخیر، قانون بودجه نیز بر اجرای حکم قانون معدن در بازگرداندن ۱۵٪ حقوق دولتی به استان‌ها تأکید داشته است.

مبحث دوم: عدم اجرای حکم در سال‌های ۱۴۰۲ و ۱۴۰۳ و میزان ناچیز بازگشت منابع به کرمان

با وجود صراحت قوانین یادشده، حکم تخصیص ۱۵٪ حقوق دولتی معدن به استان کرمان در سال‌های ۱۴۰۲ و ۱۴۰۳ اجرا نشده و بخش ناچیزی از این منابع به استان بازگشته است. به گواه آمارهای رسمی و گزارش‌های منتشرشده، سهم بازگشتی استان کرمان از حقوق دولتی معدن طی سال‌های اخیر بسیار پایین‌تر از میزان مقرر قانونی بوده است. به عنوان نمونه، رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان کرمان اعلام کرده است که در یک بازه ۱۲ ساله به‌جای ۱۵٪ مقرر قانونی، رقمی کمتر از ۲٪ از حقوق دولتی معدن به استان کرمان برگشته است. همچنین طبق اظهارات یکی از نمایندگان استان کرمان در مجلس شورای اسلامی، هر ساله گاه تنها حدود یک تا دو درصد از حقوق دولتی معدن به استان کرمان بازپرداخت شده است. این ارقام نشان می‌دهد که استان کرمان در سال ۱۴۰۲ و ۱۴۰۳ نیز به جای دریافت ۱۵٪ حق قانونی خود، عملاً کمتر از ۲٪ از منابع متعلق به خود را دریافت کرده است که تخلفی آشکار از قوانین مورد اشاره محسوب می‌شود.

مبحث سوم: دستگاه‌های مسئول در ترک فعل و کوتاهی صورت‌گرفته

با توجه به قوانین فوق، اجرای حکم بازگرداندن ۱۵٪ حقوق دولتی معدن به استان‌ها یک وظیفه قانونی مشترک میان چند دستگاه اجرایی مسئول بوده است. دستگاه‌هایی که در این ترک فعل دخیل هستند و به تکالیف قانونی خود عمل نکرده‌اند عبارت‌اند از:

۱. وزارت صنعت، معدن و تجارت:

به عنوان متولی بخش معدن کشور و مسئول اجرای قانون معدن، موظف به پیگیری و تضمین اجرای تبصره ۶ ماده ۱۴ قانون معدن در تخصیص ۱۵٪ حقوق دولتی به استان‌ها بوده است. این وزارت‌خانه می‌بایست سازوکار هزینه کرد این منابع در استان (در قالب ایجاد زیرساخت‌های شهرستان محل معدن و نظارت بر آن) را فراهم می‌کرد.

۲. سازمان برنامه و بودجه کشور:

این سازمان مسئولیت تنظیم و تخصیص اعتبارات در لوایح و قوانین بودجه سنواتی را بر عهده دارد. با توجه به احکام قوانین بودجه ۱۴۰۲ و ۱۴۰۳، سازمان برنامه و بودجه مکلف بوده ۱۵٪ حقوق دولتی معدن استان کرمان را در جداول بودجه استان منظور نموده و اعتبارات لازم را برای استان ابلاغ نماید. کوتاهی این سازمان در تأمین و تخصیص به موقع اعتبارات مذکور یکی از عوامل اصلی عدم اجرای حکم قانون بوده است.

۳. خزانه‌داری کل کشور:

خزانه‌داری به عنوان زیرمجموعه وزارت امور اقتصادی و دارایی، مسئول وصول درآمدهای دولت و تخصیص آنها به حساب‌های مربوطه است. طبق قانون

دادخواست بدوي ديوان عدالت اداري

تاریخ تقدیم: ۱۴۰۴/۰۴/۱۷
کدرهگیری: ۱۴۰۴۲۲۰۹۶۱۹۵۱۸۱۲
پیوست: ۲ برگ

بودجه ۱۴۰۲، می‌بایست هر سه‌ماه یکبار ۱۵٪ حقوق دولتی معادن وصول شده در استان کرمان را به حساب خزانه معین استان واریز کند. همچنین در قانون بودجه ۱۴۰۳ ملزم به ایجاد حساب خاص و واریز سهم استان‌ها در آن شده است. عدم انجام کامل این وظیفه توسط خزانه‌داری کل کشور، به معنای عدم تخصیص اعتبار قانونی به استان کرمان و مصدق ترک فعل است.

۴. وزارت امور اقتصادی و دارایی:

این وزارتخانه نظارت عالیه بر خزانه‌داری کل کشور و امور مالی دولت را بر عهده دارد. وزارت امور اقتصادی و دارایی، علاوه بر نقش مستقیم در شورای عالی معادن (که وزیر اقتصاد عضو آن برای تعیین حقوق دولتی است)، در اجرای مقررات مالی از جمله واریز وجهه به حساب استان‌ها مسئولیت داشته است. عدم اعمال نظارت و صدور دستورات لازم از سوی وزارتخانه جهت اجرای تبصره مذکور، تخطی از وظایف قانونی محسوب می‌شود.

با در نظر گرفتن مراتب فوق، همه دستگاه‌های یادشده مکلف به اجرای حکم قانونی بازگشت ۱۵٪ حقوق دولتی معادن به استان کرمان بوده‌اند، لیکن از این‌ویژه قانونی خودداری نموده و مرتكب ترک فعل (تخلف) شده‌اند. به بیان دیگر، علیرغم تصريح قانون، هیچ‌یک از این نهادها اقدام مؤثری برای تحقق سهم قانونی استان کرمان انجام نداده و نتیجه آن عدم تخصیص اعتبار توسعه‌ای به استان بوده است.

بحث چهارم: پیامدهای عدم تخصیص سهم قانونی و نقض حقوق استان کرمان

عدم اجرای حکم قانونگذار در بازگرداندن ۱۵٪ حقوق دولتی معادن به کرمان، موجب تضییع حقوق قانونی و محرومیت توسعه‌ای استان کرمان شده است. استان کرمان با دارا بودن معادن غنی و پرداخت مبالغ کلان حقوق دولتی و حق انتفاع معادن، انتظار قانونی داشت که بخشی از این منابع در جهت عمران و آبادانی منطقه بازگردد. کوتاهی دستگاه‌های مسؤول در این خصوص تبعات منفی متعددی به دنبال داشته است، از جمله:

۱. محرومیت از منابع مالی توسعه‌ای:

۱۵ درصد حقوق دولتی معادن رقم قابل توجهی بوده که می‌توانست در پروژه‌های زیرساختی، عمرانی و رفاهی استان به کار گرفته شود. عدم بازگشت این منابع به معنی کاهش سرمایه‌گذاری دولت در استان کرمان و از دست رفتن فرصت‌های توسعه محلی است. به نقل از استاندار کرمان، این اعتبار می‌توانست استان را به حرکت درآورد و در توسعه زیرساخت‌ها نقش مهمی ایفا کند، اما در عمل رقم بسیار محدودی به استان تخصیص یافته است.

۲. تأثیر منفی بر اقتصاد و سرمایه‌گذاری استان:

استمرار این وضعیت می‌تواند چشم‌انداز اقتصادی کرمان را تضعیف کند. بنابر گزارش کارشناسان، عدم بازگشت سهم عادلانه استان کرمان از حقوق دولتی معادن می‌تواند تبعات جدی برای اقتصاد استان داشته باشد و موجب کاهش سرمایه‌گذاری در بخش معادن و مواجه شدن توسعه استان با چالش‌گردد. به عبارت دیگر، فعالان معدنی و سرمایه‌گذاران وقتی می‌بینند عوائد قانونی استان محقق نمی‌شود، انگیزه کمتری برای مشارکت در پروژه‌های جدید خواهند داشت که این امر توسعه پایدار استان را به خطر می‌اندازد.

۳. نقض صریح قانون و اعتماد عمومی:

ترک فعل صورت گرفته آشکارا خلاف نص صریح قوانین لازمالاجرای کشور بوده و حقوق مقرر برای استان کرمان را نقض کرده است. چنین عدم تمکینی به قوانین مصوب، علاوه بر پیامدهای اقتصادی، از حيث حقوقی و مدیریتی نیز موجب خدشه به حاکمیت قانون و سلب اعتماد افکار عمومی منطقه از اجرای عدالت مالی در توزیع منابع ملی می‌شود. جامعه استان کرمان حق دارد پرسش کند که چرا با وجود تصريح قانون، حق قانونی توسعه استان پرداخت نشده است و این امر می‌تواند مطالبه جدی افکار عمومی و فعالان اقتصادی استان گردد.

با توجه به موارد پیش‌گفته، روشن است که عدم تخصیص ۱۵٪ حقوق دولتی معادن به کرمان در سال‌های ۱۴۰۲ و ۱۴۰۳ هم موجب تضییع حقوق قانونی استان شده و هم برخلاف متن صریح قوانین یادشده بوده است. این ترک فعل، استان کرمان را از میلیاردها تومان منابع توسعه محروم نموده و مسئولیت مستقیم آن متوجه دستگاه‌هایی است که در اجرای قانون اهمال کرده‌اند.

استدعا

با توجه به مراتب پیش‌گفته و با استناد به اصول حاکمیت قانون، عدالت مالی و وظایف نظارتی نهادهای قانونی، تقاضای رسیدگی فوری و صدور رأی مقتضی را داریم. بر این اساس، از مرجع محترم رسیدگی کننده استدعا می‌شود ضمن موافقت با صدور قرار کارشناسی، موارد زیر از کارشناسان منتخب مطالبه گردد:

تاریخ تقدیم : ۱۴۰۴/۰۴/۱۷
کدرهگیری : ۱۴۰۴۲۲۰۹۶۱۹۵۱۸۱۲
پیوست: ۲ برگ

دادخواست بدوي دیوان عدالت اداري

۱. رسیدگی دقیق به عملکرد مالی دستگاههای مسئول:

مستدعی است کارشناسان منتخب با بررسی استاد، مدارک و گزارش‌های مالی موجود در خزانه‌داری کل کشور، وزارت صنعت، معدن و تجارت، سازمان برنامه و بودجه کشور و وزارت امور اقتصادی و دارایی، میزان دقیق حقوق دولتی وصول شده از معادن استان کرمان در سال‌های ۱۴۰۲ و ۱۴۰۳ و میزان تخصیص یافته آن به استان را به صورت مستند احصا و اعلام نمایند؛ و مشخص شود چه میزان از سهم قانونی ۱۵ درصدی مقرر، پرداخت نشده و در نتیجه تضییع شده است.

۲. احصای موارد ترک فعل و تعیین مسئولیت دستگاههای ذی‌ربط:

درخواست می‌شود کارشناسان دیوان، پس از بررسی مستندات، نسبت به احصای دقیق موارد ترک فعل هر یک از دستگاههای یادشده در خصوص عدم اجرای تکالیف قانونی مقرر در تبصره (۶) ماده (۱۴) قانون معدن و احکام مندرج در قوانین بودجه سنتوی اقدام نموده و نقش و مسئولیت هریک را به صورت روشن و مستند تعیین و گزارش نمایند.

با تقدیم احترام
یاسر عرب‌نژاد. کتابیون کیاسروش

به عنوان اصیل و همچنین به وکالت از طرف اتاق بازرگانی کرمان

یاسر عرب نژاد

کتابیون کیاسروش

بسمه تعالی
جهت رسیدگی به شعبه دیوان عدالت اداری ارجاع می‌شود.

نام و نام خانوادگی مقام ارجاع کننده :

تاریخ امضاء

مبلغ هزینه دادرسی : ۳۰۰,۰۰۰ ریال
شماره مرجع بانک : ۰۶۴۴۱۷۳۹۱۲۷۶

شماره پیگیری: ۱۳۲۵۶۸۶۰۶۰۵

تاریخ و ساعت دریافت وجه : ۱۴۰۴/۰۴/۱۷ - ۱۳:۵۱

تعریفه خدمات : ۴۴۴,۵۰۰ ریال

مبلغ ابطال تمیر مالیاتی : ۰۰۰,۰۰۰ عربیال

هزینه مرکز و کلا/کانون اصنادوق : ۴۵۰,۰۰۰ ریال

جمع کل پرداختی : ۱,۷۹۴,۵۰۰ ریال